18.12.2019

Aicinājums izteikt viedokli par administratīvi teritoriālo reformu

Saulkrastu novada domes priekšsēdētājs Normunds Līcis aicina Saulkrastu novada iedzīvotājus izteikt savu viedokli par Administratīvi teritoriālo reformu, aizpildot anketu. Arī no iedzīvotāju iesaistes aktivitātes un paustā viedokļa ir atkarīga turpmākā dzīves kvalitāte novadā.

IEDZĪVOTĀJU APTAUJAS ANKETA
Lūdzam aptauju aizpildīt līdz 23. decembrim.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas izstrādātajā Administratīvi teritoriālās reformas modelī kopā ar Sējas un Carnikavas novadiem Saulkrastu novadu plānots iekļaut vienotajā Ādažu novadā, par centru nosakot Ādažus. Plānots, ka pašvaldību vēlēšanas notiks 2021. gada pavasarī, kopā jaunajā novadā tiekot ievēlētiem 15 deputātiem. Matemātiskie aprēķini, analizējot iepriekšējos vēlēšanu rezultātus katrā novadā, ļauj prognozēt, ka Saulkrastus tādā novadā pārstāvētu ne vairāk kā 2 deputāti.
Ministra J. Pūces argumentācijā par piedāvāto teritoriālo sadalījumu un reformas nepieciešamību ir daļa taisnības, bet arī daudz demagoģijas. Atzīsim, ka reformas *pamatmērķis ir koncentrēt līdzekļus jaunajos centros*, kas varētu radīt ievērojamas sekas uz teritorijām, kas atrodas tālāk no centriem. Skaidrs, ka reforma ir vajadzīga, taču veicot tik būtiskas pārmaiņas Latvijas kartē, būtu bijis nepieciešams izstrādāt vairākus attīstības scenārijus un tos, kopā ar iesaistītajiem iedzīvotājiem un speciālistiem apspriest. Esošajā situācijā faktiski tiek konfrontēti blakus esošo novadu iedzīvotāji, kas pirms tam dzīvojuši draudzīgi un saticīgi, bet, pats galvenais, – *Latvija var zaudēt vairākas attīstības teritorijas*.
Šobrīd jūtams, ka par atsevišķām teritorijām VARAM speciālisti un nolīgtie pētnieki laika trūkuma dēļ nav spējuši vai nav gribējuši iedziļināties esošajā situācijā un iepriekš izstrādātajos plānošanas dokumentos. Atliek paļauties uz Saeimas deputātu godaprātu un vēlmi ieklausīties, kopā meklējot labāko risinājumu.
Piemēram, aplūkojot uzzīmēto Latvijas karti, Vidzemes piekrastē kā attīstības centri vairs neparādās Carnikava, Saulkrasti, Salacgrīva, Ainaži. Valsts neredz nepieciešamību veidot konkurenci Pērnavai. Uz augšu no Saulkrastiem visai teritorijai centrs tiek plānots Limbažos, kas ir lieliska pilsēta, bet pēc būtības ar pilnīgi citu attīstības specifiku, attālināta no jūras un VIA Baltica. Savukārt Sējas, Saulkrastu un Carnikavas iedzīvotāji dosies uz Ādažiem, kas jau tā šobrīd ir ļoti noslogota teritorija kā tiešā Pierīga un Valsts militārā poligona centrs.
Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā "Latvija 2030" piekraste ir definēta kā viena no nacionālo interešu telpām. Piekraste ir aktīva ekonomiskā telpa un tās sniegtais resurss ir pareizi jāizmanto. Piemēram, mērķtiecīgi veicot ieguldījumus un izveidojot vienotu piekrastes platformu uzņēmējiem, ostu pakalpojumiem, apbūves noteikumiem vai tūrisma piedāvājumam, iekļaujot to ne tikai Latvijas, bet arī vienotā Eiropas telpā, veicinās dažādu pakalpojumu attīstību, nodrošinās to kvalitāti, radīs darbavietas un uzlabos dzīves vidi vietējiem iedzīvotājiem.
Mums visiem kopā ir jāapzinās, ka šobrīd Latvijas kartē tiek salikti lieli punkti – iezīmēti nākotnes attīstības centri, kur turpmākajos 10, 20 gados attīstīsies spēcīga infrastruktūra – skolu tīkls, kultūras un sporta iestādes, koncentrēsies pakalpojumi, uzņēmējdarbība, banku tīkls, u.c., varēs saņemt atbalstu ES un valsts programmu veidā. Un šeit pat nav tik nozīmīgi kādas ir jaunā novada robežas. Nozīme ir, kuras vietas valstī tiek noteiktas kā attīstāmas un cik tālu katrs iedzīvotājs dzīvos no šī centra. Centra ietekmes areālā dzīvojošie iedzīvotāji varēs baudīt šī centra sniegtos pakalpojumus, veidot uzņēmumus, atrast darba vietas, izglītot savus bērnus.
Saulkrastu novada deputāti ir noraizējušies, ka piedāvātais reformas plāns varētu bremzēt Vidzemes piekrastes attīstību un nerisina novada izglītības, medicīnas, ūdenssaimniecības, ceļu apsaimniekošanas u.c. jautājumus.
Šodien iedzīvotājiem ir jāizvēlas – vai turpmāk starp 2 attīstības centriem Limbažiem un Ādažiem vēlamies attīstīt Piejūras reģionu ar centru Saulkrastos? Lielu daļu pašvaldības pakalpojumus jau šodien iespējams organizēt attālināti, bet ir svarīgi, lai iedzīvotāji, kas maksā nodokļus, novada centrā ir arī faktiski pārstāvēti un ir spējīgi ietekmēt jaunās domes lēmumus.
Piemēram, Skultes pagasts ienes apmēram 18% līdzekļu Limbažu novada budžetā. Tomēr liela daļa iedzīvotāju pakalpojumus saņem Saulkrastu novadā. Apvienojot spēkus, būtu iespējams attīstīt spēcīgu vidusskolu, pilnveidot kultūras centru, domāt par vienotu ceļu uzturēšanu, pašvaldības policiju, būvvaldi, drošību uz ūdens, veidot kopīgus svētkus Zvejniekciemā un Skultē, utt.
Veidojot jaunu administratīvi teritoriālās reformas modeli, saskatu 2 būtiskas intereses, kas būtu jāņem, bet nav ņemtas vērā:

1. Valsts interese būtu attīstīt Vidzemes piekrasti kā vienotu ekonomisko telpu, kas veiksmīgi izmanto šīs vietas potenciālu, apsaimnieko teritorijas ap *VIA Baltica* un *Rail Baltica*, ostas, pludmales, rada jaunas darbavietas, dodot pamatu valsts ekonomiskai izaugsmei.
2. Iedzīvotāju interese, lai Vidzemes piekrastē veidotos spēcīgs attīstības centrs, kas, balstoties pieejamos resursos un tālredzīgā plānošanā, garantētu iespēju veidot uzņēmējdarbību, saņemt kvalitatīvu vidējo izglītību, augstvērtīgi pavadīt brīvo laiku un saņemt tādu atbalstu pašvaldības infrastruktūras attīstībai, kādu to saņem novadu centri.

Saulkrastu novada domes priekšsēdētājs
Normunds Līcis